

Valtsu-seuranta 15.4.2021

Hanna Salmenperä ja Kirsi Merilehto SYKE

Jätealan strateginen yhteistyöryhmä

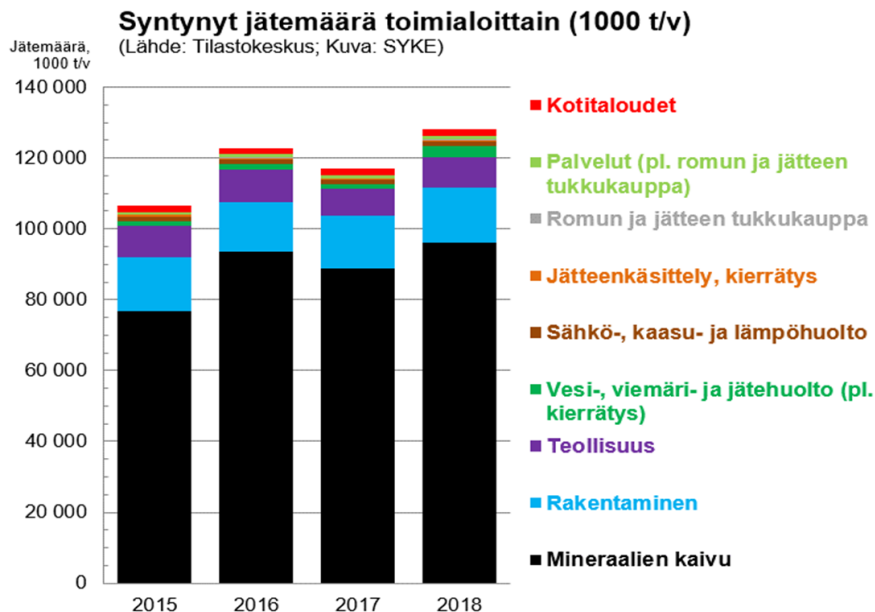
S Y K E

Jätehuollon yleisen kehityksen VALTSU- indikaattorit

1# Syntynyt jätemäärä toimialoittain

- Suomi on kaivannaisteollisuusmaa, mikä näkyy kokonaisjätemäärissä
- Kaivostoiminnan ja louhinnan lisäksi mineraalijätteitä syntyy erityisesti rakentamisesta

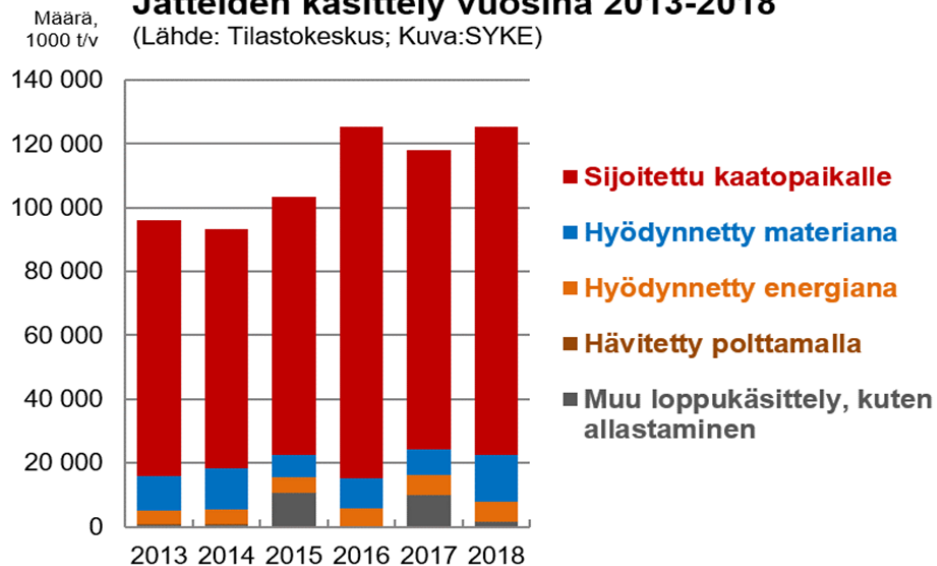

2# Jätteiden käsittelymäärät

- Suurin osa käsiteltävästä jätteestä oli kaivosalueille läjitettävää mineraalijätettä
- Mineraalijätettä hyödynnetään muun muassa maanrakentamisessa.

Jätteiden käsittely vuosina 2013-2018

(Lähde: Tilastokeskus; Kuva:SYKE)

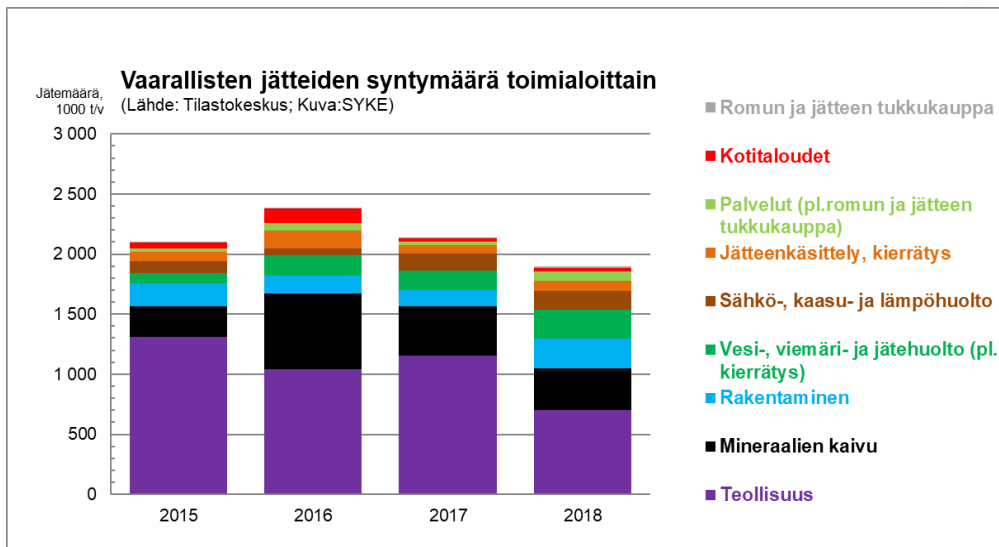

Tilastokeskus, 2021. https://www.stat.fi/til/jate/2018/jate_2018_2020-06-17_fi.pdf

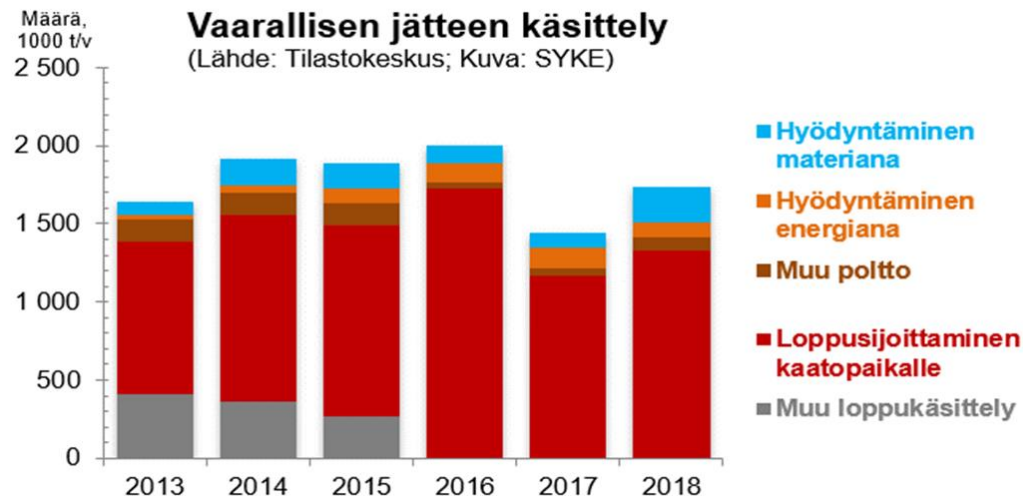
3# Vaaralliset jätteet toimialoittain

- Teollisuuden aloista eniten vaarallista jätettä syntyi metallien jalostuksessa ja metallituotteiden valmistuksessa.
- Teollisuuden vaarallisten jätteiden määrä on vähentynyt merkittävästi vuosina 2015 -2018 juuri metalliteollisuudessa

4# Vaarallisten jätteiden käsittely

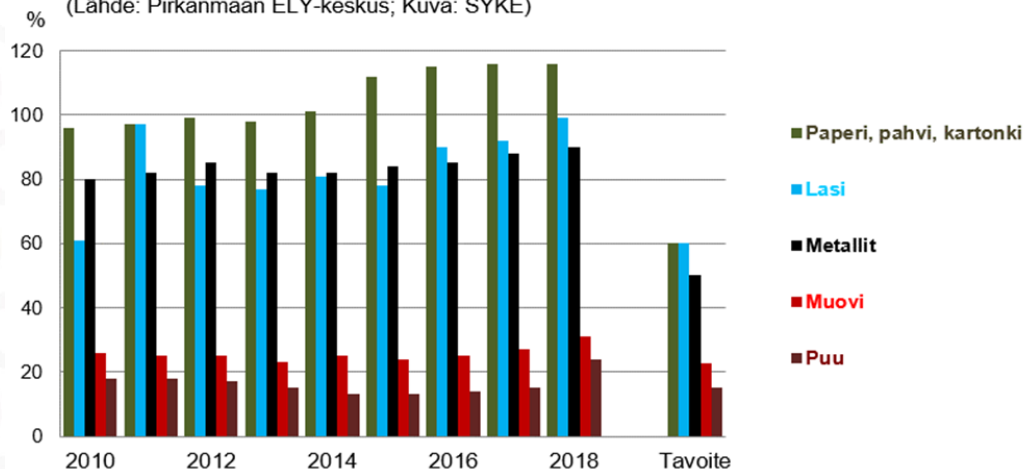
- Mineraaliset vaaralliset jätteet käsiteltiin pääosin loppusijoittamalla kaatopaikalle.

5# Pakkausjätteiden kierrätysasteet jakeittain

Pakkausjätteiden materiaaliokohtaiset kierrätysasteet (%) ja kierrätykselle asetetut tavoitteet*

(Lähde: Pirkanmaan ELY-keskus; Kuva: SYKE)

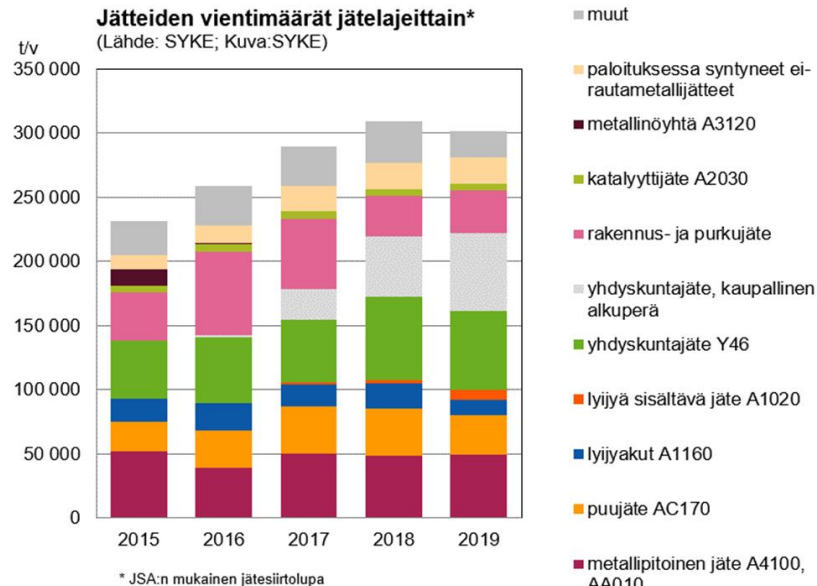
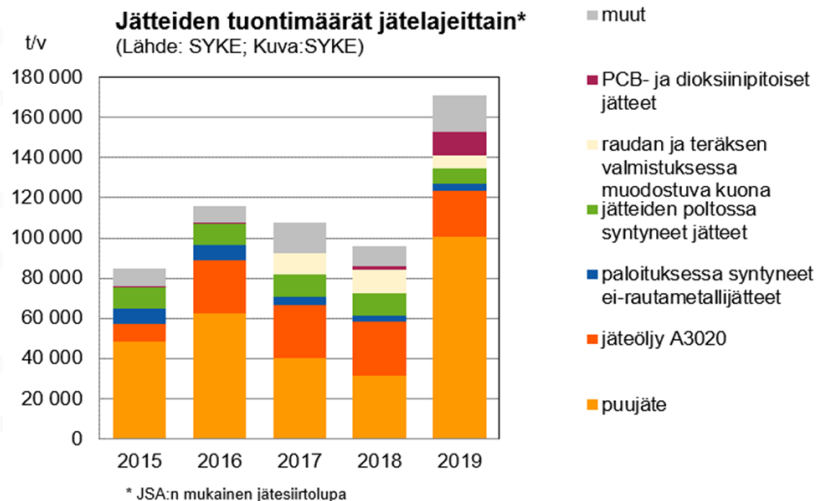

* Kierrätysprosentti: kierrätettyjen pakkausjätteiden määrä jaettuna markkinoille saatettujen pakkausten määrällä.

Pakkauslaji	Tuleva pakkausjäte-asetus 2025 paino-%	Tuleva pakkausjäte-asetus 2030 paino-%
kuitu	75	85
puu	25	30
lasi	70	75
rautametalli	70	80
alumiini	70	80
muovi	50	55

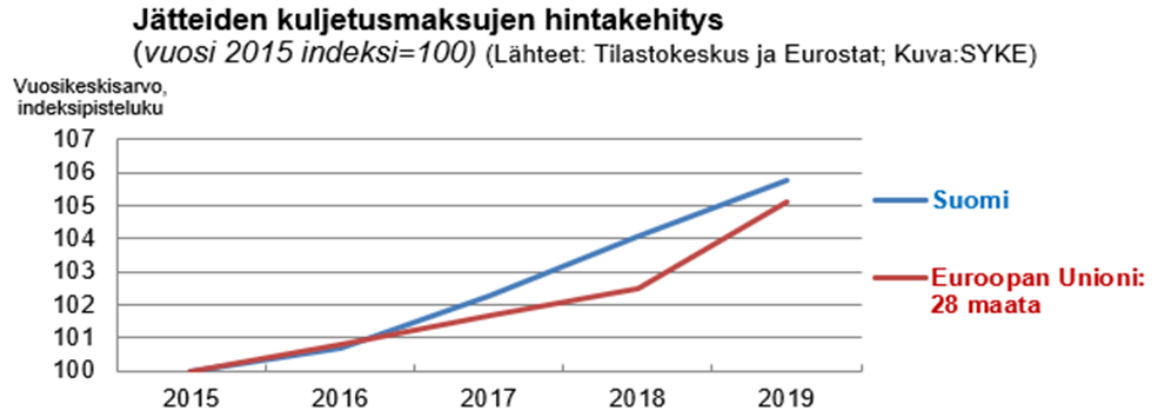

6# Jätesiirtoasetuksen mukaisesti luvitetut, maasta vietyt ja tuodut jätemäärät jätelajeittain

7# Jätteiden kuljetusmaksujen hintakehitys

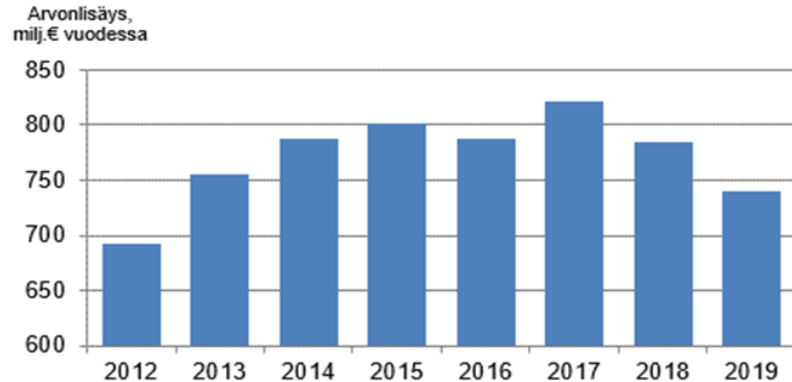
- Ei kuvaa Suomen ja EU-keskiarvon hintojen välisiä eroja vaan hintakehitystä ajanjaksolla 2015-2019
- Koskee sekajättekuljetusmaksuja

8# Ympäristöliiketoiminnan arvonlisäys jäte- ja ympäristönhuollon toimialalla

- Jätteiden keruu ja käsittely sekä maaperän ja vesistöjen kunnostus ja muut ympäristönhuoltopalvelut (TOL 38-39)

Ympäristöliiketoiminnan arvonlisäys jätehuollon, materiaalien kierrätyksen ja muun ympäristöhuollon toimialalla, milj.€/v (Lähde: Tilastokeskus; Kuva:SYKE)

9# Ympäristöliiketoiminnan työllisyys jäte- ja ympäristönhuollon toimialalla

- Samat TOL –luokat kuin edellisessä indikaattorissa
- Työllisyyden kehittyminen kiertotalouden edetessä?

VALTSUn painopistekohtaisten tavoitteiden indikaattorit

Yhdyskuntajätteet

optterminalen är tänkt för privata
båtfarare samt för fast- och
fritidsbosatta hushåll på Utö

öriga sopterminalsändare (färdig, dykargrupper mm.)
skall anmäla avfallsmängder och faktureringsadress
båtiken eller direkt till KLARA 02-2745 920, klara@klara.fi

Pris per avfallsäck: 10,56 euro

Jätepiste on tarkoitettu yksityisille
renkunnille sekä Utön kanta-asukas-
ja vapaa-ajan talouksille.

oiden jätepiesteen käyttäjien (alukset, sukellusryhmät em.
pitää ilmoittaa jätemäärästä ja laskutusosoitteesta
kaupalle tai suoraan KLARAlle 02-2745 920, klara@klara.fi

Hinta per jätessäkki: 10,56 euroa

UTÖ
Sorteringsterminal
Lajittelpiste

www.KLARA.fi

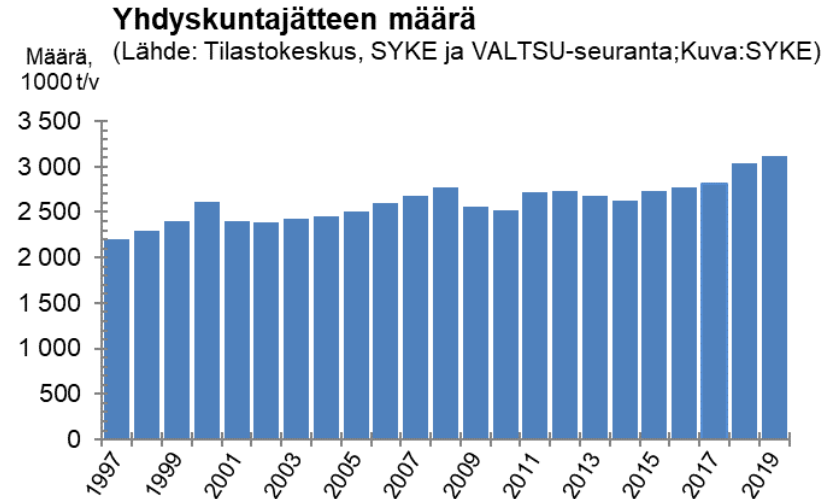

SYKE

Kuva: Jussi Leppänen

10# Syntyvä yhdyskuntajättemäärä

- Yhdyskuntajätettä syntyy yli 3 miljoonaa tonnia vuodessa
- YKJ = asumisessa syntyvien jätteiden lisäksi niihin rinnastettavat kaupan, teollisuuden ja palveluiden jätteet
- Nousun syyt – HSY, CIRCWASTE kotitalousjäteseuranta > kasvua ei tapahtunut kotitalousjättemäärissä

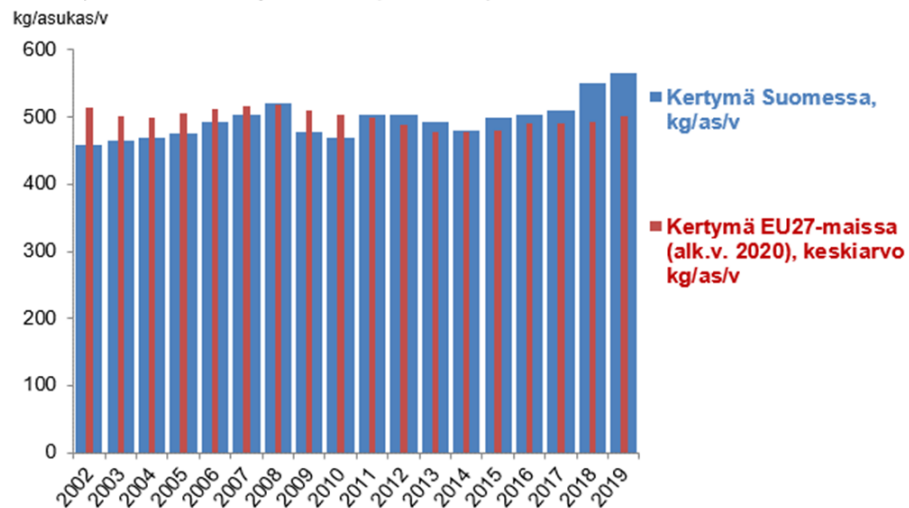

11# Yhdyskuntajättemäärä asukasta kohden

- EU27 kätkee sisälleen erilaisia maita

https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Municipal_waste_statistics

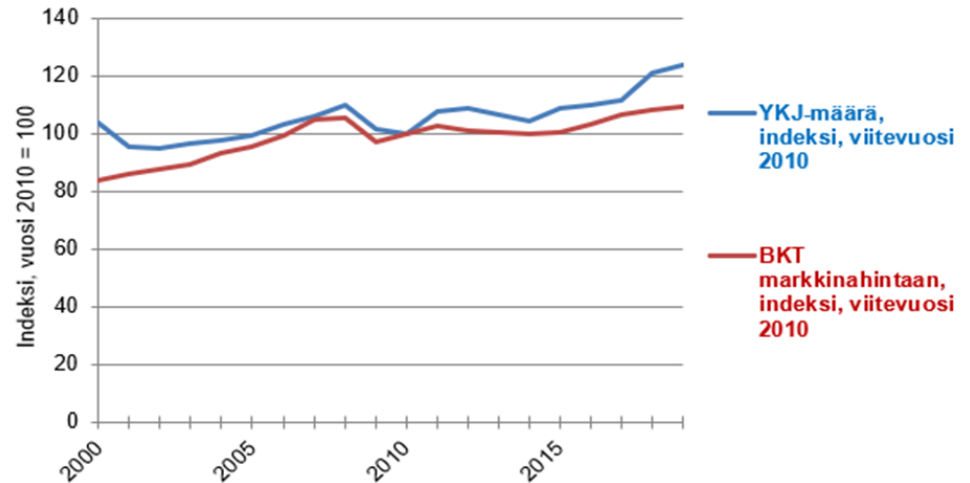
Yhdyskuntajätteen kertymät Suomessa ja EU27-maissa keskimäärin asukasta kohden vuodessa, kg/as/v
(Lähde: Tilastokeskus ja EUROSTAT; Kuva: SYKE)

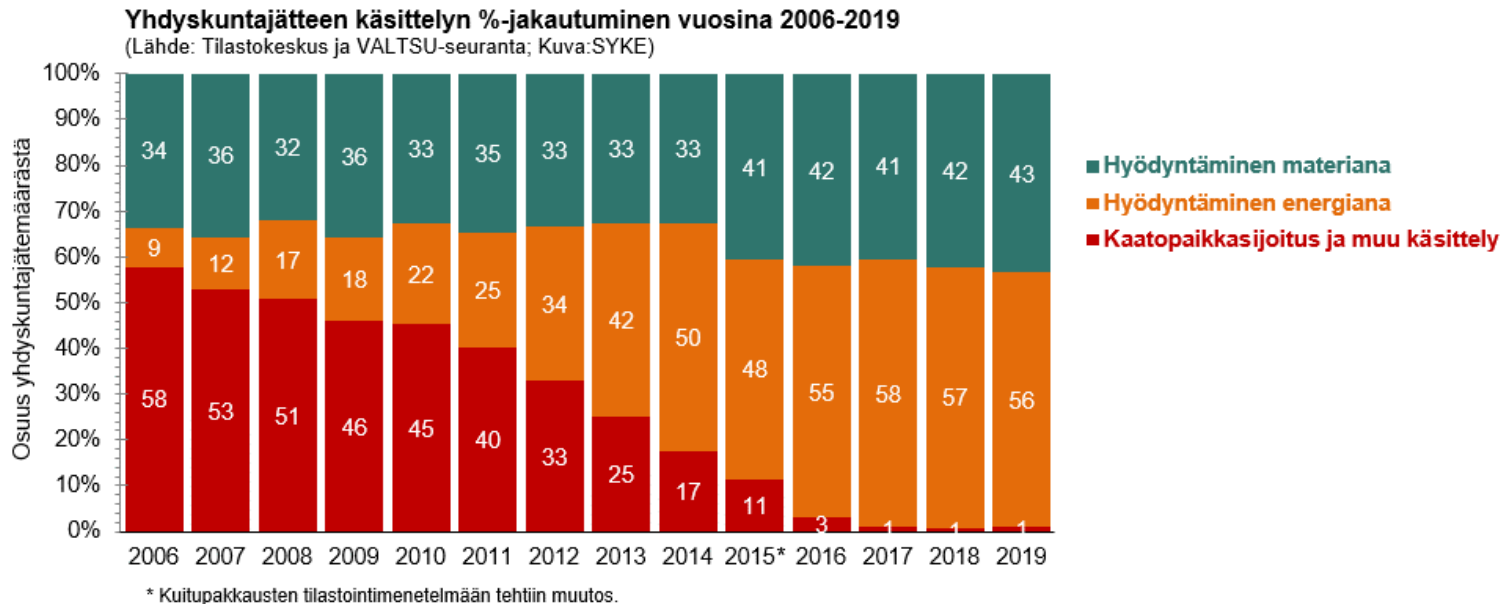
12# Yhdyskuntajättemäärän kehitys suhteessa BKT:n kehitykseen

- Jätteen syntyä ehkäisyn kuvaaja
- Ei tapahtunut irtikykentää

Yhdyskuntajättemäärän ja BKT:n suhteellinen kehitys, viitevuosi 2010 (Lähde: Tilastokeskus ja VALTSU-seuranta; Kuva: SYKE)

13# Yhdyskuntajätteen käsittelyn osuudet

Rakentamisen jätteet

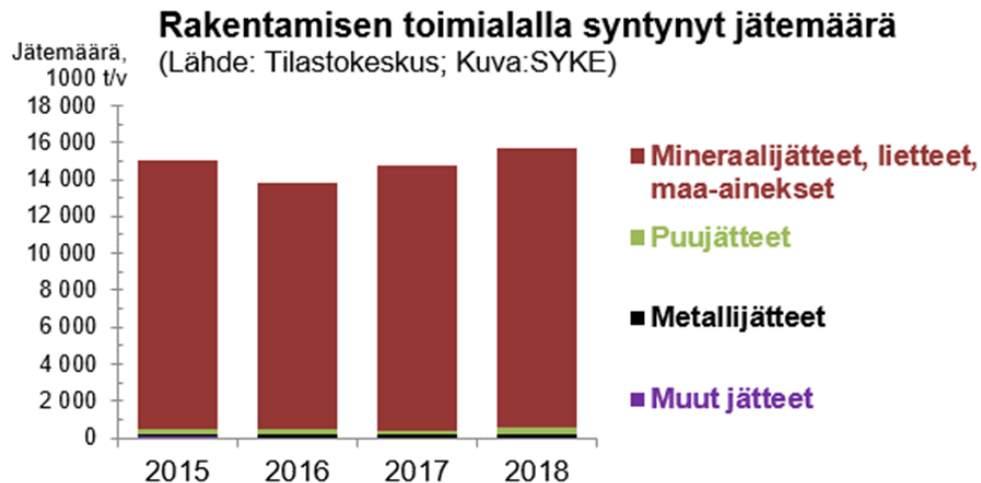
Kuva: Pirjo Ferin

SYKE

14# Rakentamisen kokonaisjättemäärä

- Koko rakentamisen toimiala: talonrakentaminen ja maa- ja vesirakentaminen ja erikoistunut rakennustoiminta
- 96% on mineraalijätteitä, 2,5% puujätettä (401 000 t)

Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu

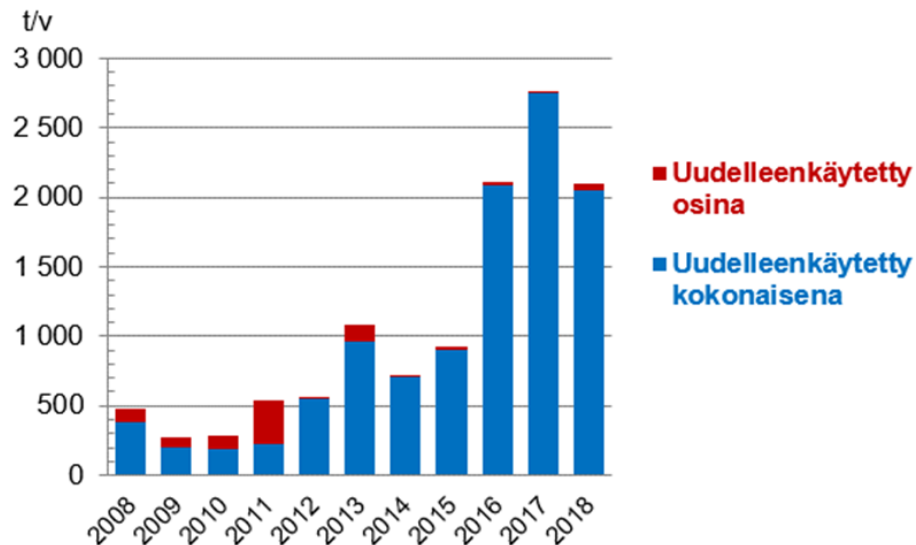
16# SE-laitteiden uudelleenkäyttö

- Tuottajavastuujärjestelmän puitteissa raportoidaan uudelleenkäyttömäärät
- Tuotteiden ml. SE –laitteiden uudelleenkäyttöä raportoidaan jatkossa myös jätedirektiivin vaatimuksesta

https://www.ymparisto.fi/fi-fi/kartat_ja_tilastot/jatetilastot/Tuottajavastuun_tilastot/Sahko_ja_elektroniikkalaitetilastot

Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden uudelleenkäyttömäärät

(Lähde: Pirkanmaan ELY-keskus; Kuva: SYKE)

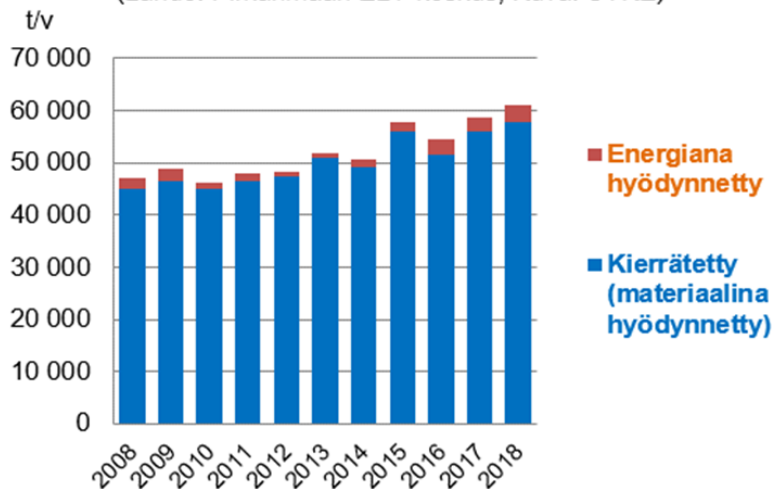

17# SERn hyödyntäminen

- Lähes kaikki kierrätetty materiaalina
- Luokitus uudistumassa ja trendi katkeaa

Sähkö- ja elektroniikkaromun hyödyntäminen

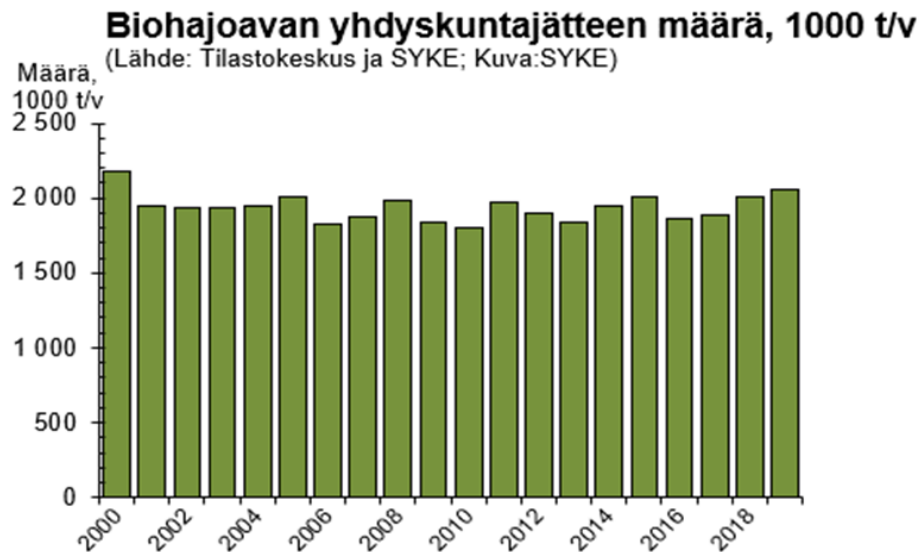
(Lähde: Pirkanmaan ELY-keskus; Kuva: SYKE)

Biohajoavat jätteet ja ravinteiden kierto

18# Biohajoavien yhdyskuntajätteen määrä

- Lasketaan erilliskerätyistä ja sekalaisista jätevirroista
- Tarvitaan toistaiseksi kaatopaikkadirektiivin raportointiin

19# Kompostointi ja 20# Mädätys

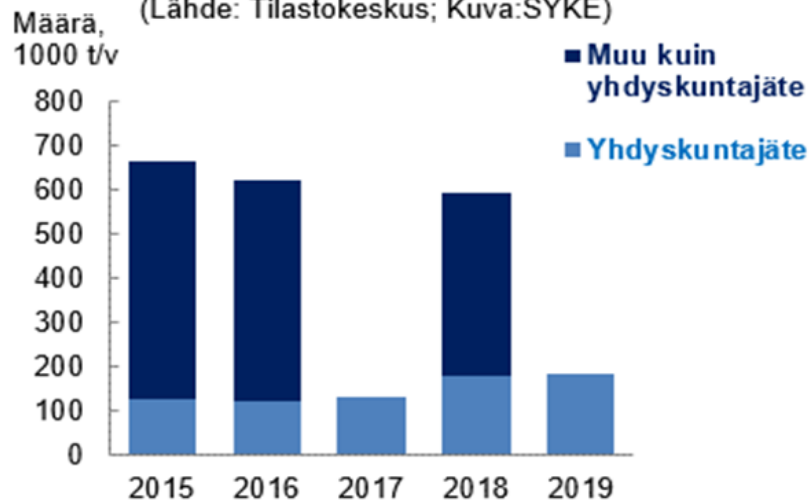
Orgaanisen jätteen kompostointi

(Lähde: Tilastokeskus; Kuva:SYKE)

Orgaanisen jätteen mädätys

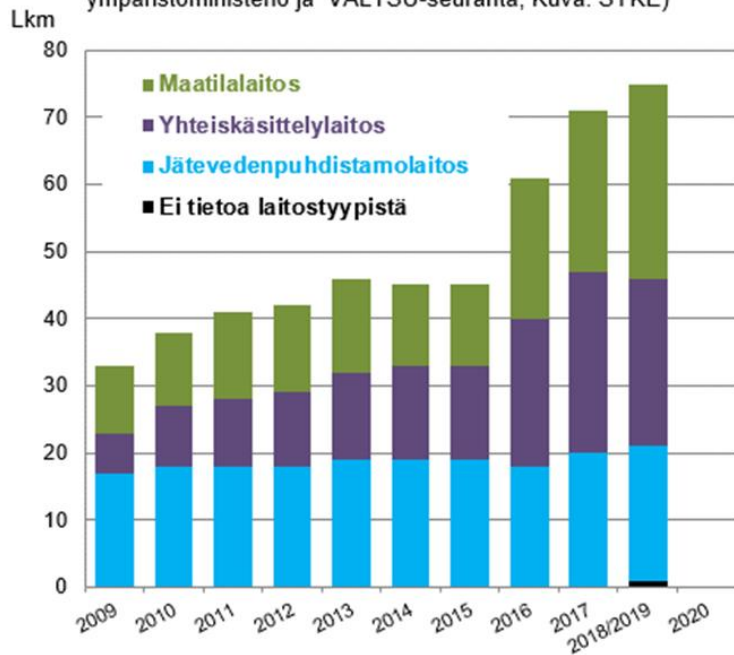
(Lähde: Tilastokeskus; Kuva:SYKE)

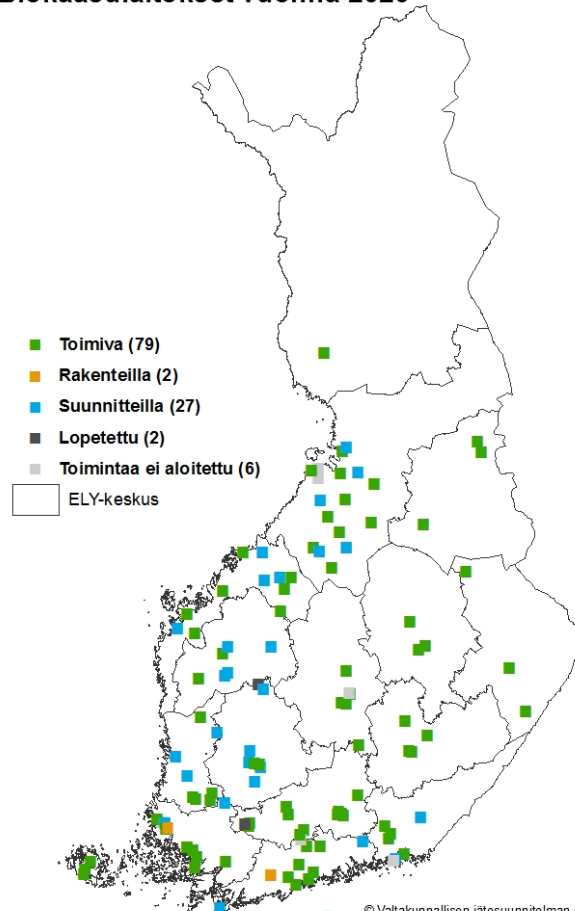
#21 Biokaasulaitosten määrä

Toiminnassa olevien biokaasulaitosten määrän kehitys

(Lähteet: Suomen biokaasulaitosrekisteri, YLVA-tietojärjestelmä, ympäristöministeriö ja VALTSU-seuranta; Kuva: SYKE)

Biokaasulaitokset vuonna 2020

Tutustu Valtsu – seurantaan:

<https://www.ymparisto.fi/fi->

[fi/kulutus_ja_tuotanto/Jatteet_ja_jatehuolto/Jatesuun](#)

[nittelu/Valtakunnallisen_jatesuunnitelman_seuranta](#)

Valtsu –indikaattorien kehittäminen:

hanna.salmenpera@syke.fi

kirsi.merilehto@syke.fi

Kuva: Riku Lumiario

